

Papp Lajos államtitkár látogatása Csongrád megyében

Tegnap, csütörtökön megérkezett dr. Papp Lajos államtitkár, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnöke. A délelőtti órákban megbeszélést folytatott a megyei tanács házzal Szabó Sándorral, a megyei tanács elnökével, aki az időszerű tanácsi feladatokról tájékoztatta az államtitkárt. Részletesebben szót a terület- és településfejlesztés kérdéseiről, az idén január elsejével végrehajtott átszervezés tapasztalatairól. Ezt követően dr. Papp Lajos államtitkár Szabó Sándor kíséretében Makóra utazott, ahol a vá-

rosi tanács tisztviselőivel folytatott megbeszélést. Az államtitkár tájékozódott a város és a városkörnyéki községek helyzetéről, problémáiról. Ezen a megbeszéléseken több városkörnyéki község tanácsi vezetője is részt vett.

A délutáni órákban dr. Papp Lajost fogadta dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára. A megbeszélésen jelen volt a megyei tanács elnöke is.

Dr. Papp Lajos az esti órákban visszautazott Budapestre.

Korai szőlőfajta

Új, korai szőlőfajtát nemestettek ki a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem kertészeti tanszékének tudományos munkatársai. A Nektár nevű fajta a legkorábbi hazai borszőlő; augusztus végén már szüretelhető. Az enyhén illatos szőlő bőtermő, átlagosan 28 dekás fürtöket hoz, jól cukrosodik, s ami még javára írható: nem rothadékonnyá, tehát jól bírja a csapadékos időjárást.

Az egyetem kísérleti telepén és a Balatonboglári Mezőgazdasági Kombinátnban megkezdtek az új szőlőfajta szaporítását. Az intenzív szaporítással többéves rövidítették meg az üzemi telepítéshez elegendő dugvány előállítását.

Tanácsülés Sándorfalván

Sándorfalva nagyközségi közös tanács tegnap, csütörtökön délután ülésezett. A testület megvitatta és elfogadta a szakigazgatási szerv működéséről, az 1983. évi költségvetési és fejlesztési terv felhasználásáról szóló beszámolót, majd a tanácskozás előterjesztéseket elfogadásával ért véget.

A tanácsi gazdálkodás múlt évi lehetőségeit vizsgálva a testület arra az álláspontra jutott, hogy Sándorfalva történetében soha nem volt olyan időszak, mint most, a VI. ötéves terv idején, amikor annyi fejlesztésre kerülhetett sor. A tanács tavaly 27 millió forintból gazdálkodott. Ez az összeg nemcsak arra volt elegendő, hogy az alapellátás szinten tartását biztosítsák, hanem az oktatás, a szociális ellátás és az egészségügy területén színvonal-emelésre is nyílt lehetőség. Szó volt két jelentős beruházásról, a hat tantermes iskola és a 75 férőhelyes óvoda építéséről. Az iskola 17 millió forintot költséggel készült, átadási határideje 1985. augusztus 30. Az óvoda

10 millió forintba kerül, és az idén nyáron szeretnék felavatni.

Sándorfalván és a társ-községekben Dócon a magán-építők mozgalma évről évre erősödik. A szakigazgatási szervek ezt a törekvést porták, építési telkek biztosításával tudják segíteni. A testület képet kapott a parcellázás helyzetéről is. Nevezetesen: 191 építési telket alakítottak ki, amelyből hatvanegyet az idén osztanak. A porták használatba vételi díja 88 forint négyzetméterenként. Sándorfalván számítanak arra, hogy Szegedről sok olyan állampolgár költözik ki, aki lakáshelyzetét elsősorban a korszerű társas, illetve családi házak építésével szeretné megoldani. Mivel a nagyközség nincs messze Szegedtől, így arra is gondolnak, hogy a kiskerteket még többen igénylik. A tanács 182, 1100 négyzetméteres hétféle kertet alakított ki.

A testület értékelte a múlt évi társadalmi munka eredményeit is. A lakosság közhasznú tevékenysége 5,3 millió forint. A helybeliek

sokat segítettek a csatornák tisztításánál, az új óvoda építésénél. A tanács reményteljesen várja, hogy a társadalmi munka-akciók az idén is eredményesek lesznek.

Dr. Ocsai József tanácselnök, aki a felszabadulás óta a közigazgatásban dolgozik, és 24 éven keresztül volt tanácselnök, megromlott egészségi állapotára való tekintettel hivatali funkciója alóli felmentését kérte. A tanács elismerését és köszönetét kifejezve, tisztességben felmentette. Szeged társadalmi, állami, politikai szerveinek képviselőjében Oláh Miklós, a városi pártbizottság titkára fejezte ki elismerését dr. Ocsai Józsefnek több évtizedes közéleti munkájáért. A megyei tanács elnöke nevében Karcsai Árpádné dr., a megyei tanács osztályvezető-helyettese mondott köszöntőt a dolgozó tevékenységéért.

A népfőnöki javaslatára a testület Kónya Józsefet, a háziipari szövetkezet elnökét választotta meg tanácselnöknek.

Fagy után - öntözés

A reményekkel kecsegtető május csak a fagyott helyét találta a szeszélyes áprilisknak. Mint ismeretes öt-hat fokos hideg tarolta a zöldelő, virágbabotult határt. Alattomosan megfojtva a reménykedő természetet, sőt, hait szakítva a gazdálkodó emberben: vajon mi jöhet még ezután? Mert tavaly az aszály égetett, télen a hóvihár tombolt, a tavaszon a szél kegyetlenkedett... A gazdaságok kára már az áprilisi fagy előtt tetemesre gyülemlett, nem csoda hát, ha mostanában nincsenek a legrozsásabb hangulatokban a földek vízvázói. A szatymazi Finn-Magyar Barátság Tsz-ben száz hektárnál nagyobb gyümölcsös fagyott el. A főkertész már fölöslegesnek tartja az első kábulatból, s higgadt fejjel vázolta a történeteket:

Már tokban volt a barack, mivel szíromhullás után érte a hideg. A terveink szerint több mint 600 tonna gyümölcsnek kellett volna teremnie ezen a nyáron, és örülhetünk, ha a tizede megmarad. Ilvenkor az utóhatások még nem észlelhetők, egy viszont biztos: a zöldmunkák megszaporodnak.

Mit tesz ilvenkor a tévész kertésze?

Sóhajtozik és bízik, hogy a paprikaföld talán fog vissza valamit a veszteségből.

Közben megérkeznek a hivatalos fagy-mérők, az Állami Biztosító kárbeszélője. A szatymazi irodában Majoros Mihály és Szép Ernő fogott kezét a tévész képviselőivel. Illetve is utána tisztázni, osztoznak-e a szakemberek a gazdák bánatában?

Bár ne lenne dolgunk — mondják egy emberként — mi szívesen maradtunk volna a helyünkön.

Mint kiderült: egyikük a makói, másikuk a vásárhelyi körzetből lett „mozgósítva” a fagy kárának mérésére. A többiek is a nyakukba vették a határt.

Miképpen mérhető szákszerűen, a csapás?

Késsel vagy körömmel szétvájuk a parányi termést és színéről lehet tudni: megtermékenyült-e vagy sem. Ha egészséges, akkor növekedésnek indult. Kiszámoljuk, hogy száz rügyből mennyi feketedett meg, és ennek alapján térít vissza pénzt a biztosító. Ugyanis megállapodás, hogy a termés eladása után számolunk el egymással.

Az sem maradt titokban, hogy a mindennapi vásárlónak tekintélyes summának tűnő összegek, amelyet a biztosító fizet, csak a legszükségesebb munkákra elegendők. Az elmaradt hasznát nem lehet pótolni.

Dr. Papp Elemér tévész-elnök is azt hajtogatja: szívesebben fizetnek inkább

Költséges ma a gazdálkodás. A forráskúti térszében a krumplitermesztés eddig 20 millió forintba került. Hogy megtérül-e a befektetés, az a képünkön látható permetező munkáján is múlik

potvára ezután, mintsem megegyeszer több millió forint legyen a kárunk. Nemcsak a gyümölcs veszett Szatymazon, oda a lucerna első termése is. Szándékuk, hogy mielőtt teljesen leülne a táblák lekaszálják a fűszárakat elledelt. Hadd növekedjék helyén az új.

Szóba jött a holnapot látogató beszélgetéskor, hogy szívesen adnak majd kölcsön, gyümölcsösödő embereket paprikahasogatókért. Sőt a picolót teherautók is mehetnek máshová, ha lesz mit hordaniuk.

Forráskúton a Haladás Tsz-ben és máshol is lehangelő a rozsdabarnára égett krumpliföldek látványa. Amint Monostori Dávid elnökhelyettes mondotta: minden leburnult, ami a föld fölött volt. Csaknem 200 hektár korai krumplit vetett vissza növekedésében a gorbomba időjárás. Sándor Tibor elnök szerint emiatt körülbelül három hetet késik majd a piacon az új krumpli.

A hangos gondolkodás summázata, hogy várhatóan új keletkezik az ellátásban, hiszen mikorra folszedik a fólia alatt növesztett gumókat, még nem lesz eladható a szabadföldi termés. Emiatt elképzelhető, hogy „égyszalad” a krumpli ára. Seitel, ezt az ez ünnep előtti tapasztalat is, hogy a Marx téri piacon 10 forintért is

csak „véletlenül” lehetett találni burgonyát. Ha végiggondoljuk, hogy ásásakor alig lehet „elszíni” négy-öt forintért a szép krumpli kilóját, el is hisszük, hogy ilvenkor az árrakkal szép komótosan emelkedik a termelő-vásárló vérvnyomása is. Az is igaz, a zöldségtermesztés megszervezése, a piaci gyakorlat sokkal bonyolultabb, mint ahogy ezt mi egyszerű vásárlók hinnők, de a nagy árkülönbségek mindenképpen figyelemre méltó jelenségek — mindnyájunknak.

Az élet nem állhat meg — vallják a gazdák, s bízni kell, hogy a természet előbb-utóbb rendbehozza amit elrontott. A gabonaföldek bizakodásra adnak okot. Forráskúton, annak ellenére hogy 500 hektáron újra kellett vetni az árpát még jó mutatnak a parcellák. Mégsem nyugodtak, hiszen ahogy mondani szokás a gabona bokrosodása után kezd a föld rablását, s ha akkor nem talál magának tápláló anyagot, elakad a fejlődése. A növekedéshez szükséges anyagok megvannak — időben beadagolták a talajba — csak most már a csapadék, az aranyat érő májusi eső hiányzik. Ha hihetünk a megfigyelésnek, akkor a fagyok ezt is hozzák magukkal.

Lehet az éppen gyógyító öntözés is...

Majoros Tibor

Személyi számítógépek a mezőgazdaságban

Chipkorszak a küszöbön

A hetvenes évek a vegyszerek forradalmát hozta a magyar mezőgazdaságban, a nyolcvanas évek remélhetőleg a szervezését hozza. Ebben vannak ugyanis a további gazdálkodási tartalékok. A számítógép — ha késve, és a kívánatosnál lassabban is — elfoglalja helyét a mezőgazdasági nagyüzemekben. Ma már anyagilag is könnyen elérhetőek azok a személyi számítógépek, amelyek forradalmasítják a térszék irányítását, tervezési és ármunkáját, gyors, pontos adatszolgáltatást, az ugrásszerűen megnövekvő információmennyiség hatékony felhasználását teszik lehetővé.

A közvélemény szemében a számítógép máig afféle mítosz, a matematikától való borzongásunktól áthatott idegen szerkezet. Holott Nyugat-Európában, vagy az Egyesült Államokban már egyetemisták, vagy kiskereskedők is használják a személyi számítógépeket mindennapi ügyeik bonyolításában. Ezekhez az új, a mikroelektronika eredményeit felhasználó masinákhoz már nem kell lérkondicionált terem, különlegesen képzett kezelő személyzet, tömördek anyag, s pénzben is olcsóbbak, felhasználási lehetőségeik széles körűek.

A személynél számítógépek népszerűsítésére, az általuk nyújtott lehetőségek megismertetésére rendezett gyakorlati bemutatóval egybehangy előadást tegnap az MTEST-ben a Magyar Agrártudományi Egyetem és a Mezőgazdasági Ügyvitelszervezési és Számítástechnikai Közös Vállalat — MÜSZI — termelőszövetkezeti könyvelők, számviteli szakemberek részére. Szungyi László, a vállalat osztályvezetője tartott előadást, amelyben a Sharp licenc alapján készülő PTA 4000 jelű személyi számítógépet, valamint a Commodore VC 64 típusú, nagyobb teljesítményű, hasonló célokra alkalmazható gépet mutatták be.

A Sharp kisgép sokoldalúan használható. Megoldható vele a döntés-előkészítéshez szükséges optimalizálás. Például eldönthető, hogy adott feltételek mellett — talajviszonyok, gépkapaci-

tás, kézi munkaerő — hányféle, milyen árfekvésű növénykultúrát, a rendelkezésre álló összes területen hogyan lehet a leggazdaságosabban termelni. Lehet vele optimalizálni a takarmányadagokat: milyen állatfajnak, milyen korcsoportokban, milyen beltartalmi értékű takarmányból mennyit kell adni, hogy a rendelkezésre álló feltételeket a legjobban felhasználják. Ugyanez megoldható a beruházási döntések előkészítésekor. Készültek programok hatékonyságvizsgálatra, költség- és nyereségszámítások elemzésére, a tervteljesítés naprakész értékelésére.

Egy másik programcsomag ugyanezen a gépen a szállítási szervezését, műtrágyázást, növényvédelmi szervezést, sőt, a borházasítást könnyíti meg. Létezik már mérlegellenőrző program — sajnos, olyan még nem, amely alkalmas lenne ezen a gépen az éves mérleg elkészítésére. Az ellenőrzés sem lényegtelen: komoly büntető kamatoktól kímélheti meg a gazdaságokat az önellenőrzés, ami annál is biztonságosabb, mert a közeljövőben a PM ellenőrzési igazgatóságok is ugyanezt a programot fogják használni. A személyi számítógépek felhasználhatók árképzési feladatok megoldására, adózási programok állnak rendelkezésre, munkaügyi statisztikák készítésére is alkalmas a gép. A megfelelő program teher-

gépkecski-menetlével, traktormunkalap nyilvántartására, feldolgozására alkalmas.

A Sharp kisgép egy híján 40 ezer forintba kerül. A hozzávaló programokért bonyolultságtól függően 5—10 ezer körüli összeget kérnek. A Commodore nagyjából hasonló, de komolyabb, bonyolultabb, több változós feladatok megoldására képes. Ehhez még most készítenek a programokat. Az ára jelenleg 250 ezer forint, az öttömösi Magyar László Tsz lesz a referenciálem, amely a gyakorlatban is kipróbálja a gépet, s tapasztalatait hasznosíthatják a többi gazdaságok is. Ahol szeretnének számítógépet, de nincs hozzá fejlesztési alap, ott bérletnek, s a bank sem zárkózik el attól, hogy hitelt adjon ilyen berendezésekre.

E két berendezés szervizellátása biztosított, a MÜSZI kiképzési kezelésére az embereket, programokat, vagy programcsomagokat is a gazdaságok rendelkezésére bocsátja. A tegnapi értekezleten számítástechnikai fórum alakult, Fuksz Andrásnak, a baksi Magyar-Bolgár Barátság Tsz közigazgatási elnökhelyettesének vezetésével, amely a felhasználói igények szellemében igyekszik megkönnyíteni a személyi számítógépek nyújtotta lehetőségek mind teljesebb és eredményesebb kihasználását a mezőgazdaságban.

T. I.

Taxi-szerződés

Jó dolog a konkurrencia, mert rugalmassá tesz benünket. És az sem baj, ha a kölcsönösség, a valamit valamiért elv alapján.

Két szerződés is bizonyosság minderre, amelyeket a Napfény Taxi munkabrigád kötött a kórház-rendelőintézetrel, illetve az orvostudományi egyetemmel. És hogy mit vállaltak a szerződő felek? A taxikok például azt, hogy csak a nyolcforintos alapdíjjal állnak ki, ha ügyeletes orvos, ápolók szállítására kéri őket. Ingyenesen állnak az egészségügyi intézmények ren-

delkezésére sürgős esetekben, ha például tömeges baleset történik, vagy éppen ételmérgezés, ha sürgős műtétekhez kell orvosokat, asszisztenciát beszállítani. Vállalják a vér-és izotópszállítását, s az intézményeknek visszatérítik a telefonos kocsirendelés költségét is. Mindezért cserébe viszont az egészségügyi intézményekhez, amennyiben oda taxira van szükség, a Napfény kocsijait hívják.

A szerződéssel alighanem mindenki jól jár. De hát éppen ez az ilyen jellegű megállapodások célja.